

je podle § 7 odst. první zákona, že byl někdo odsouzen pro přestupek podle §§ 1 až 6 uvedeného zákona. Tomu je tak v souzeném případě a obžalované tuto podmínku v odvolání ani nenapadají, poukazující pouze k tomu, že podle § 6 zákona ze dne 24. května 1885, čís. 90 ř. zákona nesmějí býti do robotárny přijímány osoby těhotné a kojící a že všechny odvolatelky mají po několika malých dětech, o něž by se nikdo nemohl starati, kdyby došlo k výkonu trestu, čímž míněn zřejmě výkon řečeného výroku soudního. To však nejsou okolnosti, jež by byly bránily soudu nalézacímu v napadeném výroku, odůvodněném nad to poukazem k tomu, že obžalované, byvše již několikrát trestány pro krádeže, tuláctví a žebrotu, jsou osobami nebezpečnými cizímu majetku čehož správnost není vůbec napadena. Poukazu tomu zřejmě za základ sloužící úvaha, že dosavadní tresty neměly na obžalovanou polepšujícího účinku, opodstatňuje plně použití práva § 7 uvedeného zákona, vyhrazeného soudu nalézacímu. Okolnosti, jež odvolání uplatňuje, týkají se jen provedení soudního zmocnění; provedení to přísluší však podle § 7 zákona ze dne 24. května 1885, čís. 90 ř. zák. komisi zřízené buď u zemské neb u určitých okresních správ politických, již teprve bude uvážiti, zda výkonu dodání odvolatelek do donucovací pracovny nebude brániti zřetel zákonný (§ 6 téhož zákona) nebo arbitrární. Bezodůvodnému odvolání nebylo proto vyhověno.

Čís. 3306.

Libovolné věcné vazby a slovní formulaci nelze sice pokládati za samostatný celek, ohledně něhož by bylo zkoumati, zda zakládá samostatně skutkovou podstatu přečinu urážky na cti, lze však zkoumati, zda ohledně jednotlivých, samostatných celek tvořících částí letáku buď skutková podstata trestných činů dána vůbec není, či zda v důsledku provedeního důkazu pravdy jest pachatel beztrestným.

Pokud jde o urážku na cti, tvrdí-li se o někom, že je za veřejnou práci honorován (má sinekury), a jsou-li jeho příjmy stotožňovány se špiritusevými příjmy.

(Rozh. ze dne 26. října 1928, Zm I 182/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po úsním líčení k zmateční stížnosti soukromého obžalobce Dr. Josefa Z-y a k zmatečným stížnostem obžalovaného Františka M-ého a Arnošta B-a do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Táboře ze dne 13. ledna 1928, jímž František M. a Arnošt B. 1. byli uznáni vinnými přečinem proti bezpečnosti cti podle §§ 491 a 493 tr. zák., 2. naproti tomu byli sprostěni podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle § 488 a částečně podle § 491 tr. zák., částečně vyhověl zmateční stížnosti soukromého obžalobce a rozsudek nalézacího soudu zrušil, pokud byli obžalovaní František M. a Arnošt B. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák., spáchaný tím, že v letáku v odstavcích počínajících slovy: »V listopadových

volbách roku 1925 svolal jsem si schůzi« až končících slovy v odst. V. » jak jsem mu křivdil« soukromého obžalobce Dr. Josefa Z-u jednak sdělením smýšlených nebo převrácených skutků křivě vinili z určitých nepočetných činů, které by ho v obecném mínění mohly uvést v opovržení nebo snížení, jednak vinili z opovržlivých vlastností nebo z opovržlivého smýšlení nebo vydávali ho u veřejný posměch; v důsledku toho zrušil rozsudek nalézacího soudu ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících. Jinak zmateční stížnosti soukromého obžalobce i obžalovaných zavrhl a nalézacímu soudu uložil, by ve věci v rozsahu zrušení znovu rozhodl a přihlížel při rozhodování o trestu k odsuzující části rozsudku.

D ů v o d y:

1. Soukromý obžalobce Dr. Josef Z. podal proti rozsudku nalézacího soudu zmateční stížnost a odvolání. Zmateční stížnost napadá osvobozující část napadeného rozsudku a uplatňuje zmatky čís. 5; 7 a 9 a) § 281 tr. ř., číselně je uvádějíc. V provedení napadá stěžovatel rozsudek v celé jeho osvobozující části a vytýká nalézacímu soudu, že neměl obsah závadného letáku rozčleniti na jednotlivé náměty, nýbrž hodnotiti jej podle zásad trestního zákona. V tomto rozsahu nelze s názorem stěžovatele souhlasiti. Ač je správné, že nelze »libovolné věcné vazby« a »formulaci slovní«, jak zmateční stížnost tvrdí, považovati za samostatný celek, ohledně něhož pak lze zkoumati, zda zakládá samostatně skutkovou podstatu přečinu urážky na cti, lze z druhé strany v souhlasu s ustanovením jak trestního zákona, tak trestního řádu zkoumati, zda ohledně jednotlivých, samostatný celek tvořících částí letáku buď skutková podstata trestných činů dána vůbec není, či zda v důsledku provedeního důkazu pravdy pachatel jest beztrestným. Z tohoto správného posuzování věci vycházel nalézací soud při rozhodování o obžalobě na Františka M-ého a Arnošta B-a a proto nutno zkoumati, zda zmateční stížnost je v právu, pokud napadá rozsudek z uplatňovaných důvodů zmatečnosti i pro tyto jednotlivé samostatné urážlivé části závadného letáku. A tu shledal nejvyšší soud zmateční stížnost soukromého obžalobce částečně důvodnou.

2. Podle zjištění nalézacího soudu — jehož bezvadnost po formelní stránce v této části vůbec napadena není — obsahuje závadný leták tvrzení, že v listopadových volbách roku 1925 na schůzi voličů v B., když se tam dostal obžalovaný František M. do rozporu s Dr. Josefem Z-ou jako politickým odpůrcem a byl jím vyzván, by řekl, když ví, jaké příjmy Dr. Z. má, M. prohlásil: »máte čtvrt milionu ročně, je tedy Vaše veřejná práce brilantně zaplácena«. Dr. Z. prohlásil, že toto nařknutí je těžkou urážkou, která není pravdivá, a že dokáže u soudu, kde bude M-ého žalovat, jak mu křivdil. Nalézací soud i v tomto směru sprostil obžalovaného s odůvodněním, že sice tvrzení obžalovaného M-ého v letáku: »Máte čtvrt milionu Kč ročně, je tedy Vaše práce »brilantně zaplácena«, neodpovídá obsahu soudních spisů, — podle kterých dokázal M. Dr. Z-ovi, že má ročních příjmů na čtvrt milionu —, nýbrž že jeho výrok zněl: »Dr. Z. má sinekury, má čtvrt milionu Kč ročně«, ale ani v onom

výroku neshledal soud urážku na cti obžalobce ve smyslu §§ 488, 491 tr. zák., neboť výrok ten jest konstatováním fakta, že práce honorovaná čtvrt milionem Kč ročně je honorována brilantně. Že by bylo zřejmou urážkou, tvrdí-li se o někom, že je za veřejnou práci honorován, nelze prý tvrditi, neboť veřejná práce se honoruje. Zmateční stížnost soukromého obžalobce vytýká v tomto směru rozsudku nalézacího soudu zmatek i podle čís. 5 i podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., tvrdíc, že pro zjištění, že Dr. Z. má čtvrt milionů ročních příjmů za veřejnou práci, není v rozsudku důvodů, že rozsudek trpí v tom směru neúplností a že nalézací soud mylně právně posuzoval otázku, zda závadný výrok zakládá skutkovou podstatu přečinu urážky na cti. Zmateční stížnost nutno uznati v tomto směru za důvodnou. Ze zjištění nalézacího soudu o obsahu trestních spisů plyne, že v trestním řízení byly zjišťovány sice příjmy Dr. Z-y, že však nebyly vůbec zjišťovány se zřetelem k tomu, zda příjmy ty Dr. Z. měl za veřejnou práci, neboť tehdejší obvinění se strany M-ého, jehož pravdivost tento dokazoval, znělo jen, že Dr. Z. má čtvrt milionu Kč ročně a má sinekury. Toto zjištění mohlo by snad býti dostatečným podkladem pro názor nalézacího soudu, že výrok z trestního řízení je též konstatováním fakta, že práce honorovaná čtvrt milionem Kč ročně je honorována brilantně. Nelze však z dokázaného výroku trestního řízení dovozovati, že se obsahově kryje se závadným výrokem v letáku: »Máte na čtvrt milionu Kč ročně, je tedy Vaše veřejná práce brilantně zaplacená«. Je tedy oprávněnou výtkou zmateční stížnosti, že nalézací soud prostě zaměňuje pojem urážky z dolno-kralovického sporu se zcela odlišným tvrzením v uvedené větě letáku. Je sice pravda, že nelze tvrditi, že jest již vždy urážkou, tvrdí-li se o někom vůbec, že je za veřejnou práci honorován, ale je zmateční stížnost v právu, dozovujíc, že nelze urážlivost výroku posuzovati bez vztahu k okolnostem a k spojitosti, za kterých se výrok stal. Uváží-li se, že podle obsahu letáku obžalovaný M. napřed zdůrazňoval, že se svojí veřejnou prací nepotřebuje chlubit, že ji konal nezištně, ale by Dr. Z. řekl shromážděným voličům, jaké jsou jeho roční příjmy, a, prohlásil-li na to o Dr. Z-ovi: »Máte na čtvrt milionu Kč ročně, je tedy Vaše veřejná práce brilantně zaplacená«, nutno uznati, že předhůzka takového honorování v takové souvislosti může býti viněním Dra. Z-y z jednání nepočetného nebo nemravného, které by ho mohlo uvést v opovržení nebo snížení v obecném mínění. Mýlil se proto nalézací soud, vycházeje z názoru, že závadný výrok vůbec skutkovou podstatu přečinu urážky na cti zakládati nemůže, a bylo proto v tomto směru zmatečný výrok rozsudkový zrušiti. Na soudu nalézacím bude, by s tohoto právního hlediska obsah letáku ve zrušené části rozsudku uvedený zkoumal a smysl i obsah jeho zjistil. Nalézací soud ani nezjišťoval, zda prokázané příjmy Dr. Z-y byly za veřejnou práci, po případě, zda se k funkcím s těmito příjmy Dr. Z. dostal na základě své veřejné činnosti a vlivu svého postavení ve veřejnosti, v kterémžto případě by výrok letáku byl, byť urážlivý, přece pravdivý; důkaz pravdy byl nastoupen. Bylo proto nalézacímu soudu uložit, by ve věci znovu jednal a rozhodl.

3. Nelze však souhlasiti s vývody zmateční stížnosti soukromého obžalobce proti další části osvobozujícího rozsudku nalézacího soudu.

Především jest zdůrazniti, že podle protokolu o hlavním přelíčení nebyly nabízeny důkazy daňovými výměry za léta 1925—1926, jichž nalézací soud nedbal; míní-li zmateční stížnost v tomto směru uplatňovati poukazem zmatek podle § 281, čís. 4 tr. ř., schází pro to základní zákonné předpoklady. Zmateční stížnost soukromého obžalobce napadá rozsudek nalézacího soudu i v části, v níž neshledává v dotyčné části obsahu letáku skutkovou podstatu urážky na cti proto, že leták reprodukuje podle pravdy obsah a výsledek trestního řízení, provedeného před soudem dolno-kralovickým a před odvolacím soudem v Kutné Hoře. Je sice pravda — což též zmateční stížnost zdůrazňuje —, že připojením obsahu sporu dolno-kralovického na úvod letáku, předhazující soukromému obžalobci brilantně placenou veřejnou práci, se dojem úvodu stupňuje. Z tohoto důvodu se však přes to ta část letáku, o které nalézací soud zjistil způsobem formelně bezvadným, že je věrnou reprodukcí obsahu trestních spisů dolno-kralovických a kutnohorských, nestává závadnou a nezakládá trestnost obžalovaných, ana o sobě neobsahuje skutkovou podstatu trestného činu. Neboť, může-li se soukromý obžalobce i touto částí cítiti dotčen, není to pro obsah této části letáku, nýbrž pro závadnost předcházející části, ohledně které již Nejvyšší soud v předchozím odstavci zmateční stížnosti soukromého obžalobce vyhověl a příslušnou osvobozující část rozsudku zrušil. Pokud zmateční stížnost soukromého obžalobce dokonce ohledně části letáku, reprodukující obsah trestních spisů dolno-kralovických a kutnohorských, nevychází ze zjištění rozsudku nalézacího soudu, nýbrž zejména příjmy soukromého obžalobce v trestním řízení zjišťované odchylně od rozsudku nalézacího soudu vypočítává, vysvětluje a hodnotí, není provedena po zákonu, brojíc nepřipustným způsobem proti hodnocení průvodů nalézacím soudem a proti jeho volnému uvážení, a nevychází ani ze skutkových okolností, jak je zjistil nalézací soud (§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř.). V tom směru není po zákonu provedena. Rozsudek nalézacího soudu zcela správně a výstižně podle obsahu obžaloby vytýká, čím z obsahu letáku a ve kterém směru se soukromý obžalobce cítí na cti uražen. Pak se rozsudek nalézacího soudu těmito jednotlivými závadnými místy letáku obírá a odůvodňuje, proč v nich neshledává urážky na cti. Z toho zmateční stížnost napadá tu část, v níž nalézací soud shledává nezávadnou polemiku té části letáku, kde se proti tvrzení článku »Z H-ova kraje« kladou otázky, »kde se vzalo soudně zjištěných čtvrt milionu Kč ročního příjmu«, a obsahuje výrok: »Za jednoroční příjem Dr. Z-y, který byl soudně dokázán, musí pracovati skoro 10 akademicky vzdělaných úředníků celý rok.« Bezdůvodně. Nalézací soud správně zdůraznil, že leták byl vydán jako odpověď a obrana M-ého proti článku v »H-ově kraji«, o kterém nalézací soud způsobem formelně bezvadným zjistil, že neodpovídá zcela skutečnosti, a správně neshledal nalézací soud v polemice s tímto článkem, přivádějící jeho obsah na pravou míru podle soudních spisů, obvinění soukromého obžalobce z nečestného jednání, neb opovržení hodných vlastností a t. d. ani po stránce objektivní, tím méně subjektivní. Pod stejný zorný úhel spadají výtky zmateční stížnosti proti rozsudku, jakož i jejich bezdůvodnost, ohledně věty letáku: »To je ten ohromný úspěch Dr. Z-y t. d.« Zmateční stížnost soukromého obžalobce

uplatňuje též zmatek neúplnosti a nejasnosti podle čí. 5, po případě nevyčerpání obžaloby podle bodu 7 § 281 tr. ř. proto, že rozsudek nalézacího soudu shledává bezzávadnost obsahu letáku, — nedostatek diffamující snahy proti soukromému obžalobci — proto, že leták ne-
tvrdil o soukromém obžalobci, že má příjmy v něm udané, nýbrž, »že bylo dokázáno ve sporu dolno-kralovickém, že je měl«. Zmateční stížnost poukazuje k tomu, co leták ještě na jiném místě uvádí, že se »Dr. Z. dověděl, jaký má roční příjem, zda je sinekuristou«. Tato pod obžalobu spadající věta není prý tedy rozhodnutím nalézacího soudu vyčerpána. Ani tu není zmateční stížnost v právu. Není tu tvrzené neúplnosti, nejasnosti ani nevyčerpání obžaloby. Neboť jednak již z doslovu rozsudku »soukromý obžalobce se dověděl, jaký má příjem a t. d.«, je zřejmé, že se i tato část letáku vztahuje na dobu minulou a ne pozdější, a nad to zmateční stížnost cituje tu rozsudek nalézacího soudu kuse, neúplně. Tam totiž v této souvislosti nalézací soud odůvodňuje svůj názor i poukazem k tomu, že výpočet — rozuměj v letáku — odpovídá stavu zjištěnému rozsudkem dolno-kralovického soudu« a »že citují se v tom směru — rozuměj v letáku — důvody rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře«, z čehož jasně plyne, že se leták i ohledně této své části vztahuje jen k době minulé a k výdělkovým poměrům Dr. Z-y, jak byly již v trestním řízení před dolno-kralovickým soudem probírány a zjišťovány. Bylo proto zmateční stížnost soukromého obžalobce, pokud jí nebylo vyhověno — jednak jako bezdůvodnou, jednak jako po zákonu neprovedenou, zavrhnouti.

II. Obžalovaní František M. a Arnošt B. uplatňují proti odsuzující části rozsudku nalézacího soudu zmatky podle § 281 čí. 5, 9 a), b), c) tr. ř., číselně je uvádějíce. Provedení obou zmatečních stížností se obsahově zcela kryje. Obžalovaný Arnošt B. jen dodává, že naprosto nemohl mít vědomí, že leták obsahuje obvinění obžalobce z opovrhlivých vlastností, ana v něm byla citována soudní rozhodnutí. Ve směru zmatku podle § 281 čí. 5 tr. ř. uplatňuje se rozpor se spisy proto, že zjištění soudu, že M. vinil soukromého obžalobce z opovrhlivých vlastností — že jeho příjem je většinou téhož původu, jako příjmy, jichž nečestný původ z lihu byl straně M-ého o volbách předhazován, — je v rozporu s prohlášením M-ého při hlavním přelíčení, že poukazování k lihovým aférám býv. předsedy senátu P-a nepokládá za obviňování z nečestných vlastností. Proto je prý zjištění soudu všeobecným a neúplným. Tato část zmateční stížnosti je bezdůvodná, neboť z protokolu o hlavním přelíčení ze dne 13. ledna 1928 plyne, že M. toliko prohlásil, že se výtkami příjmu špiritusových podniků se týkajícími necítili dotčeni. V důsledku toho se výtka nekryje se skutečným stavem věci a je proto bezpodstatná. Avšak, odezírajíc od toho, je názor M-ého, zda pokládal předhůzky jeho straně ciněné za urážlivé či nikoli, nerozhodným při zkoumání správnosti názoru nalézacím soudem v rozsudku, že závadný doslov letáku byl pro Dra. Z-u urážlivým. Nalézací soud správně v rozsudku uvádí, že stať letáku obsahující tvrzení, že příjmy Dr. Z-y ze špiritusových podniků jsou téhož původu jako příjmy, jichž nečestný původ byl straně M-ého předhazován, je pro Dr. Z-u urážlivým. Že byl předhazován nečestný původ příjmů straně P-ově, nalézací soud ne-

odvozuje z názoru M-ého v této věci, nýbrž zjišťuje, že se P-ově straně »předhazovalo« tedy veřejností mimo tuto stranu stojící předhazována byla nečestnost původu oněch příjmů. Správně proto nalézací soud dovozuje, že ztotožňování příjmů Dr. Z-y s řečenými příjmy strany P-ovy dotýkalo se cti Dr. Z-y právě se zřetelem na názor veřejnosti o takových penězích. Ve směru zmatku podle § 281 čis. 9 a) tr. ř. zmateční stížnosti obžalovaných uplatňují, že prý neměli vědomí, že se dotýkají cti osoby soukromého obžalobce. V tom směru však není zmateční stížnost M-ého provedena po zákonu. Nalézací soud v napadeném rozsudku výslovně ohledně obžalovaného M-ého zjišťuje, že věděl, že se závadným obsahem letáku dotýká cti obžalobcovy, vině ho z opovržlivých vlastností. To zmateční stížnost zamlčuje. Takový postup přičí se předpisu § 288 čis. 3 tr. ř.; podle kterého nutno při přezkoumání rozsudku nalézacího soudu vycházeti ze skutkových okolností nalézacím soudem zjištěných. Avšak ani ohledně obžalovaného Arnošta B-a nelze se zmateční stížností souhlasiti. Po subjektivní stránce nalézací soud zjišťuje, že obsah letáku byl obžalovanému B-ovi znám, a že mu bylo též známo, že M., který byl na letáku podepsán, je si vědom své zodpovědnosti. Nalézací soud též zjišťuje, že závadný doslov letáku je takového obsahu, že si obžalovaný B. musil býti vědom toho, že obsahuje obvinění soukromého obžalobce z opovržení hodných vlastností. Pokud zmateční stížnost tvrdí, že si obžalovaný nebyl vědom urážlivosti letáku, není provedena ani tu po zákonu (§ 288 čis. 3 tr. ř.). Pokud však zmateční stížnost vytýká, že nalézací soud nehodnotil okolnost, že byla v letáku citována soudní rozhodnutí a proto že B. nemohl míti vědomí urážlivosti obsahu letáku — čím se snad stěžovatel snaží uplatňovati ve smyslu § 281 čis. 5 tr. ř. neúplnost proti rozsudku nalézacího soudu, nutno zmateční stížnost označiti za bezdůvodnou, neboť mezi obsahem soudních spisů, které se v letáku reprodukuje, se doslov letáku, pro který jen byl B. odsouzen, nenalézá a z doslovu letáku jest zřejmé, že věc soudního řízení dolno-kralovického s doslovem letáku není totožnou, nýbrž že doslov letáku je samostatným novým projevem M-ého o Dr. Z-ovi. Nemusil proto nalézací soud — a není tedy jeho postup ani neúplností ve smyslu § 281 čis. 5 tr. ř. — při hodnocení výsledků řízení po subjektivní stránce viny obžalovaného B-a na tuto okolnost bráti zvláště zřetel. Tvrdí-li zmateční stížnosti obžalovaných, že nebylo úmyslem, zatáhnouti Dr. Z-u do lihové aféry a že obžalovaný M. měl na mysli postavití do pravého světla řádění a jednání republikánského tisku a jeho agitátorů, jsou tyto okolnosti, které snad určují motiv závadného jednání, pro otázku viny po subjektivní stránce zcela nerozhodny. Avšak ani pokud zmateční stížnosti obžalovaných uplatňují zmatky podle § 281 čis. 9 b) a 9 c) tr. ř., nebylo jim lze vyhověti. Zmateční stížnosti poukazují k tomu, že prý trestní oznámení soukromým obžalobcem v této věci učiněné označuje závadným, že se v letáku praví, že se ze strany republikánské straně M-ého po volbách vytýkal špiritus, kdežto v letáku stojí, že se tak stalo o volbách; z toho se vyvozuje promlčení ohledně tohoto obsahu letáku. Zmateční stížnost však pomíjí, že s původním trestním oznámením byl též současně předložen sám leták se správným doslovem, že trestní oznámení, jakož i později obžaloba tento leták cituje, takže nemůže býti

pochybnosti o tom, co soukromý obžalobce stihá, nehledíc ani k tomu, že se jedná o zřejmou — jednoho písmene se týkající — písařskou chybu. Podobně má se věc s tvrzeným nedostatkem potřebné obžaloby k odsouzení pro výrok »kdo v té peci sedá, jiného tam hledá«, poněvadž v obžalobě je uvedeno »kdo v té peci hlodá, jiného tam hledá«. I tu se jedná zřejmě o písařskou chybu a zmateční stížnost ovšem zase zamlčuje, že trestní oznámení znělo správně a že v důsledku citace letáku, který byl předložen, o obsahu obžaloby nemůže býti pochybnosti. Bylo proto zmateční stížnost obžalovaných jednak jako bezdůvodnou, jednak jako po zákonu neprovedenou zavrhnouti.

Čís. 3307.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák. vyžaduje se mimo jiné »neschopnost platiti«. Tento stav nelze ztotožňovati s předlužením, t. j. stavem, kde dluhy (pasiva) jsou větší než jmění (aktiva). Předlužený dlužník může býti placen schopeným a i značně aktivní dlužník může býti placen neschopeným. Má-li však takový dlužník aspoň důvodnou a spolehlivou naději, že se mu hotových prostředků dostane v takové výši a v takové době, že svým závazkům vyhoví s průtahem, nepřevyšujícím míru, jakou věřitelé v podobných případech obvykle povolují, nejde u něho o neschopnost platiti, nýbrž o váznutí platů.

Neschopeným platiti je dlužník, jenž není s to, by uspokojil veškeré své věřitele v době přiměřené pravidlům řádného provozu jeho výdělečné činnosti. Přiměřenost této doby dlužno posuzovati různě: jinak u bank, kde se vyžaduje mobilita kapitálu a tudíž uspokojení věřitelů ve velmi krátké době, jinak u podniků sezonních, kde zjednání prostředků k placení závisí na době, kdy podniky ty hlavně vydělávají (sezony vánoční, lázeňské a pod.), jinak u podniků továrních a jinak u osob odkázaných na pevné platy, u nichž dlužno počítati se lhůtami až víceletými.

Neschopnost placení stavebního družstva; nedbalé jednání (§ 486 čís. 1 tr. zák.) jeho činovníků, pustili-li se do stavby dalších domů a v ní pokračovali, ačkoli neměli dostatečných hotových prostředků a ačkoliv již podle zkušenosti ze stavby dřívějších domů věděli, že stát neuznává rozpočty stavebních nákladů jimi předložených, nýbrž činí dosti značné škrty, a se nestarali o to, by čekatelé složili částky na ně připadající včas, nebo je zajistili takovým způsobem, by je družstvo mělo k použití a t. d.

Dokladem dlužníkovy neschopnosti platiti není sice o sobě, že některý z věřitelů ho zažaloval o zaplacení pohledávky po případě vedl naň exekuci, může však po případě oné neschopnosti nasvědčovati okolnost, že se žaloby množily a dlužník nemohl zaplatiti.

Zásada § 134 tr. zák. o příčinné souvislosti platí i pro obor § 486 tr. zák.

Úplatkářství (zákon ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n.).

Přestupek podle § 2 odst. první zákona, nabídl a poskytl-li kdo stavebnímu referentu zemské politické správy prospěch za tím účelem, by dal o kolaudaci družstevních domů příznivý posudek a se přimluvil, by bylo vyhověno žádosti družstva o zvýšení státní subvence.